

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING HERINRICHTING REGGE ENTER

3 MEI 2017

Contactpersonen

NICO DE KONING
Specialist Ecologie

M 31 (0)6 27003302
E nico.dekoning@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Werkwijze	5
1.4	Leeswijzer	5
2	JURIDISCH KADER - WET NATUURBESCHERMING	6
2.1	Algemeen	6
2.2	Wet natuurbescherming	6
2.2.1	Soortbescherming	6
2.2.2	Gebiedsbescherming	6
2.2.3	Houtopstanden	7
2.2.4	NNN	7
3	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEITEN	9
3.1	Beschrijving plangebied	9
3.2	Voorgenomen ingreep	10
4	HUIDIGE SITUATIE	13
4.1	Aangetroffen beschermde soorten	13
4.1.1	Planten	13
4.1.2	Vogels	13
4.1.3	Zoogdieren	15
4.1.4	Amfibieën & reptielen	17
4.1.5	Vissen	18
4.1.6	Insecten en ongewervelden	18
4.1.7	Soorten met vrijstellingen	18
4.1.8	Samenvatting aangetroffen soorten	19
4.2	Natura 2000	19
4.3	Natuurnetwerk Nederland	20
5	EFFECT ANALYSE EN BEOORDELING	21

5.1	Soortbescherming	21
5.1.1	Effectbeschrijving	21
5.1.2	Effect beoordeling	22
5.1.3	Mitigerende maatregelen	23
5.2	Gebiedsbescherming	24
5.2.1	Natura 2000	24
5.2.1.1	Effect beschrijving	24
5.2.1.2	Effectbeoordeling	25
5.2.2	Natuurnetwerk Nederland	25
6	HOUTOPSTANDEN	26
7	CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN	27
7.1	Soortbescherming	27
7.2	Gebiedsbescherming	27
7.3	Houtopstanden	27
7.4	NNN	27
8	BIBLIOGRAFIE	28
BIJLAGE 1 – RELEVANTE ARTIKELEN WET NATUURBESCHERMING		29
BIJLAGE 2 DEFINITIEF ONTWERP- TEKENINGEN HERINRICHTING REGGE ENTER		37
BIJLAGE 3 AERIUS BEREKENING AANLEGFASE		38

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het project “Reggedal Enter” heeft betrekking op het realiseren van 160 hectare nieuwe natuur en circa 12 km beekherstel in het Reggedal bij Enter. Hierbij wordt de Regge heringericht en worden landbouwgronden omgezet in natuur.

Met deze herinrichting wordt invulling gegeven aan ruimte voor water en natuur

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden en overtredingen van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Werkzaamheden die schadelijk zijn voor beschermde dieren of gebieden zijn niet zonder meer toegestaan. Of er effecten zijn op beschermde soorten en/ of gebieden wordt beoordeeld middels een quickscan/ natuurtoets. In de natuurtoets wordt de waarde van het projectgebied voor beschermde soorten van de Wnb bepaald en worden effecten van de ingreep op beschermde natuurgebieden in beeld gebracht. Daarna wordt een eerste inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling of project op beschermde soorten en/ of gebieden. Op basis daarvan wordt de voorgenomen ontwikkeling of project getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wnb. Het uitgangspunt is om wettelijke overtredingen te voorkomen. Indien negatieve effecten te verwachten zijn worden mitigerende maatregelen getroffen en moet indien noodzakelijk een ontheffing worden aangevraagd. Eventuele vervolgstappen zijn inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Deze natuurtoets brengt risico's in kaart van de voorgenomen plannen voor de herinrichting van de Regge bij Enter ten aanzien van de wettelijke kaders op het gebied van ecologie en natuur.

Hiervoor zijn de voorgenomen ingrepen in het projectgebied zoals beschreven in het DO getoetst aan de wettelijke kaders van de Wet natuurbescherming. Hiermee wordt voorkomen dat er overtreding plaatsvindt van verbodsbepalingen.

1.3 Werkwijze

De natuurtoets is toegespitst op het in beeld krijgen van kansen en bedreigingen die samenhangen met de herinrichting van de Regge bij Enter.

Hiervoor is gebruik gemaakt van het de nationale databank flora en fauna (NDFF), beschikbare verspreidingsatlassen en natuuronderzoeken (o.a. Ecochore (Ecochore, 2012; Ecochore, 2013). Tevens is er in 2016 en 2017 door een ecooloog van Arcadis een veldbezoek uitgevoerd om de bevindingen uit het bureauonderzoek te staven en het onderzoek te actualiseren (o.a. vleermuizen).

1.4 Leeswijzer

In tweede hoofdstuk wordt het juridisch kader voor dit rapport beschreven. In het derde hoofdstuk wordt het plangebied en de voorgenomen ingreep beschreven. Het vierde hoofdstuk richt zich op de huidige situatie. Hier worden de aanwezige beschermde soorten en nabijgelegen beschermde natuurgebieden besproken. Effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige beschermde waarden worden in hoofdstuk vijf geanalyseerd en beoordeeld. In hoofdstuk zes worden vervolgens de conclusies en eventuele vervolgstappen gepresenteerd.

2 JURIDISCH KADER - WET NATUURBESCHERMING

2.1 Algemeen

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. Hierbij zijn het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de soort- en gebiedsbescherming, die per 1 januari 2017 zijn geregeld onder de Wet natuurbescherming, de belangrijke kaders. In de onderstaande paragrafen wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming, die relevant zijn voor dit project. Een uitgebreide beschrijving van de wetgeving is toegevoegd in bijlage 1.

2.2 Wet natuurbescherming

2.2.1 Soortbescherming

Het soortbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of opzettelijk verontrust (voor de categorieën vogels en overig Europees beschermde soorten) mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen of te vernielen. Dit deel van de Wet natuurbescherming heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen.

Vrijstelling

Provinciale Staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4](#); [3.8 lid 2-5](#), [3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hieronder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Overijssel heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten;

Tabel 1. Beschermde soorten waarvoor in de provincie Overijssel een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen.

Zoogdieren		Amfibieën
Aardmuis	Konijn	Bastaardkikker
Bosmuis	Ondergrondse woelmuis	Bruine kikker
Bunzing	Ree	Gewone pad
Dwergmuis	Rosse woelmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Meerkikker
Egel	Veldmuis	
Gewone bosspitsmuis	Vos	
Haas	Wezel	
Hermelijn	Woelrat	
Huisspitsmuis	Molmuis	

2.2.2 Gebiedsbescherming

In Nederland hebben veel natuurgebieden een beschermde status gekregen onder de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wetgeving is sinds 1 januari 2017 opgegaan in de Wnb (hoofdstuk 2). Hoewel het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het netwerk van Natura 2000-gebieden geldt dat voor Natura 2000-gebieden ook externe werking (effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van activiteiten buiten het beschermd natuurgebied) onderzocht moeten worden.

Onder Natura2000-gebieden vallen die gebieden die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Voor deze gebieden gelden instandhoudingsdoelen. De essentie van het

beschermingsregime is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar worden gebracht. Om dit toetsbaar te maken, kent de Wnb voor projecten en andere handelingen die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningsplicht. Deze vergunning wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudingsdoelen van het gebied niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende reden van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaand aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

Routes voor vergunningverlening: De Wnb kent twee routes voor het verlenen van een vergunning:

1. Als er sprake is of kan zijn van significante verstoring van soorten en/of significante verslechtering van de kwaliteit van habitats, moet een Passende Beoordeling uitgevoerd worden.
2. Wanneer wel een verslechtering van de kwaliteit van habitats op kan treden, maar deze zeker niet significant zullen zijn, kan worden volstaan met een ecologische toets (Verslechteringstoets).

DEFINITIE SIGNIFICANTE EFFECTEN

Een activiteit heeft significante effecten als zij de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied in gevaar brengt. Hiervoor is geen objectieve grens; per geval zal bekeken worden of een effect significant is. Het oordeel moet gebaseerd zijn op de specifieke situatie die van toepassing is. Hierbij moet ook cumulatieve effecten onderzocht worden (Ministerie LNV, 2009)

Als er geen sprake is van de verslechtering van de kwaliteit van habitats en er hoogstens sprake is van niet-significante verstoring van soorten, is er geen Wnb-vergunning nodig. In dat geval hoeft er ook geen nader onderzoek gedaan te worden.

2.2.3 Houtopstanden

Dit hoofdstuk van de Wet natuurbescherming over houtopstanden is van toepassing op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Er wordt gesproken van een bos als de bomen elkaar duidelijk beïnvloeden. Als richtlijn voor de definitie van bos wordt een bedekkingspercentage van 60% gehanteerd. Het te kappen bos moet gecompenseerd worden, waardoor een meerwaarde voor natuur en landschap ontstaat.

Het deel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.2.4 NNN

Om de natuur in Nederland weer tot een goed functionerend ecologisch netwerk te maken, wordt het Natuurnetwerk Nederland, NNN (de voormalige EHS) begrensd en aangelegd, als netwerk van bestaande

en nieuwe natuur. Het beleidskader voor het aanwijzen (begrenzen) en beschermen van het NNL is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken van het NNN, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. Het NNN-beschermingsregime is opgebouwd uit verschillende elementen die zijn opgenomen in de Spelregels NNN. Dit zijn naast het 'nee, tenzij'-regime, met als sluitstuk natuurcompensatie, de maatwerkinstrumenten NNN-saldobenadering en Herbegrenzen NNN.

'Nee, tenzij'-regime en compensatiebeginsel

Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het 'nee, tenzij'-regime. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen in het NNN die significante gevolgen hebben voor de kenmerken en waarden van het NNN alleen kunnen worden toegestaan als er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieve oplossingen zijn. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

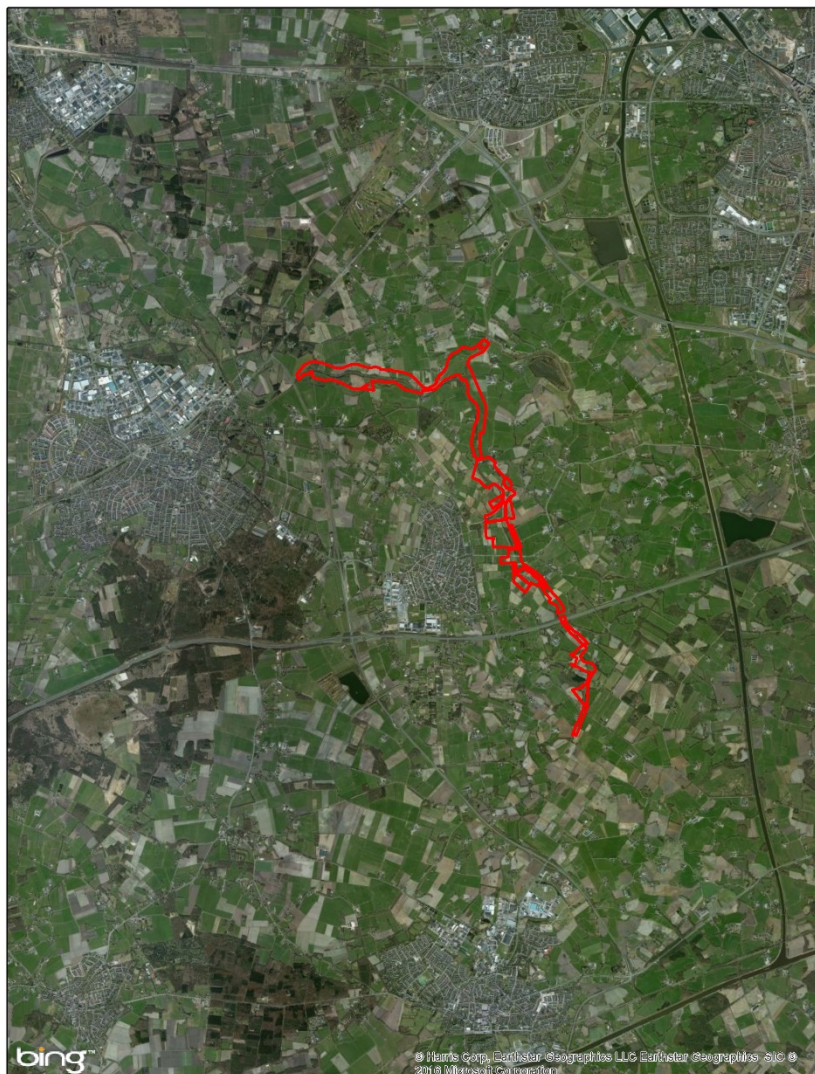
3 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN ACTIVITEITEN

3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied omvat percelen aan beide zijden van het traject van de Regge ten oosten van Enter in de Provincie Overijssel. Het plangebied reikt in het zuiden tot circa twee kilometer ten zuiden van de snelweg A1. Het plangebied loopt vervolgens langs Enter naar het noorden, waar het afbuigt in westelijke richting naar Rijssen tot aan het punt waar de Regge kruist met de Provincialeweg N347.

Een groot deel van het plangebied ligt in open agrarisch cultuurlandschap. Langs grote delen van de Regge staan opgaande houtopstanden in de vorm van houtsingels. De belangrijkste waterlopen in het plangebied zijn de Boven Regge en Midden Regge. Het traject kan worden opgeknipt in vijf deelgebieden. Deze gebieden en onderstaande beschrijvingen zijn ontleend aan het inrichtingsplan 'Van binnen Gait tot Zuna' (ARCADIS, 2010) De volgende deelgebieden worden onderscheiden:

- Binnen Gait
- Enter
- De Keurst
- Exoo
- Het Leijerweerd

Afbeelding 1. Projectgebied herinrichting Regge Enter.

Binnen Gait (Zuidelijk deel)

Binnen Gait ligt in kleinschalig kampenlandschap ten zuiden van de A1. Het gebied wordt gekenmerkt door verspreid liggende dekzandkopjes, kleinschalig reliëf en steilranden. De zandopduikingen zijn in agrarisch gebruik, voornamelijk als akkers. Het gebied wordt gekenmerkt door kleinschaligheid met afwisselend bosjes, landbouwpercelen, houtwallen en –singels. Beplantingen bestaan uit oudere bomen (eiken), knotwilgen en fruitbomen.

Enter (Regge ter hoogte van Enter)

Deelgebied Enter ligt op de overgang van het kampenlandschap naar het maten landschap. Ten oosten van Enter. Het landschap is in vergelijking met Binnen Gait vlakker. Het wordt gekenmerkt door een rechtlijnig slotenpatroon, elzensingels en rietkragen markeren dit sloten patroon. De sloten vormen scheidingen tussen graslanden die hoofdzakelijk in agrarisch beheer zijn en relatief soortenarm. In noord-zuid richting staan vooral houtwallen terwijl in oost-west richting vooral losse bomen langs de kavels staan. Hierdoor zijn een soort schermen in het landschap ontstaan.

De Regge is ter hoogte van Enter gekanaliseerd en ligt als een rechte lijn in het landschap. Langs de Regge staan afwisselend populieren en elzen en liggen er zandpaden langs. De Twickelervaart komt in dit deelgebied uit in de Regge. Aan de monding van de Twickelervaart is een aantal jaar geleden aan natuurgebied aangelegd, met als doel het creëren van een rietmoeras. Dit is echter niet gelukt. Het gebied is nu open water. Naast de Twickelervaart komt ook de Lhee uit in de Regge.

De Keurst

Het deelgebied De Keurst vormt de overgang van het vlakke matenlandschap ten oosten van Enter naar het Essenlandschap ten noorden waarin de Regge steeds duidelijker haar eigen dal heeft gevormd.

Het zuidelijk deel van het gebied wordt gekenmerkt door het vlakke gebied met sloten en singelpatronen langs weilanden. Ten noorden van de Ypeloweg krijgt de loopt van de Regge meer het karakter van een beekdal. Het oorspronkelijke beekdal van de Regge ligt beduidend lager dan de omliggende hoger gelegen esgronden. De beplantingen op de kades langs de Regge benadrukken dat de Regge in het verleden sterk gekanaliseerd is. Het landschap bestaat uit een open landbouwgebied met weinig wegen en erven. Landbouw is de belangrijkste functie in het gebied.

De Regge in dit deelgebied is gekanaliseerd en stroomt tussen beplante kades. In de begroeiing op de kades zijn een aantal waardevolle oude bomen ontwikkeld. Aan weerszijde van de Regge liggen schouwpaden.

Exoo

Bij Exoo stromen de Regge en de Eksosche Aa samen, waardoor de Regge een stuk meer water en dus formaat krijgt. Het is een laaggelegen plek, met aan weerszijde van de Regge hooilanden. Iets verder van de Regge liggen de hoger gelegen oude bouwlanden op esgronden. Het beekdal wordt gevormd door steilranden. Het is een relatief open gebied met veel landbouwkundig gebruik.

De Regge is in het deelgebied Exoo gekanaliseerd, en wordt aan weerszijde begeleid door beplante kades. Tussen de kades en de Regge liggen schouwpaden.

Het Leijerweerd

Vanaf Exoo neemt de Regge een bredere vorm aan. De Regge is vlak langs een beplante steilrand gekanaliseerd. De steilrand vormt de grens tussen het beekdal en de hoger gelegen esgronden. Vanuit het zuiden stroomt de Entergraven de Regge in. De Entergraven is een gegraven waterloop. Aan weerszijde van het deelgebied liggen nog oude meanders, aan de westzijde van het deelgebied. Direct ten oosten van de Enterweg is enkele jaren geleden een nieuwe meander aangelegd.

Het grootste deel van het gebied is in gebruik als landbouwgebied, met enkele maisakkers en vooral grasland. Direct langs de Regge liggen enkele vochtigere (hooiland)percelen.

3.2 Voorgenomen ingreep

De Regge wordt over een lengte van circa 12 kilometer in meer natuurlijke situatie hersteld. Hierbij wordt de loop van de Regge verlegd en verlengd door een bochtiger verloop. Daarbij krijgt de Regge ook een ander profiel waarbij deze ondieper zal worden en de oevers zullen worden verflauwd. Het omliggende plangebied krijgt voor een groot deel een nevenfunctie als overstromingszone. De bestaande weginfrastructuur zal worden gehandhaafd.

De aanpassing van de Regge houdt voornamelijk grondwerk in door middel van de inzet van machines en materieel. Nieuwe trajecten worden ontgraven, bestaande aangepast of gedempt. De overstromingsvlakte wordt oppervlakkig afgegraven, waarbij de ontgraving uitwigt vanaf de Regge naar de rand van het plangebied. Lokaal wordt er ook ontgraven om goede uitgangspunten te bieden voor de beoogde natuurwaarden. Bij het graafwerk wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het van nature aanwezige reliëf in het plangebied en met archeologische waarden. Per saldo zal grond worden afgevoerd naar buiten het plangebied.

Tevens wordt de waterhuishouding aangepast. In de eerste plaats door de aanpassingen aan de Regge en het peilbeheer daarvan. Daarnaast worden stuwen verwijderd of vervangen, en vispasseerbaar gemaakt. Er wordt extra water ingelaten vanuit het Twentekanaal via enkele bovenlopen van de Regge. Tenslotte zal op diverse plekken de detailafwatering worden aangepast (greppels, duikers e.d.). Randvoorwaarde bij deze maatregelen is dat de effecten buiten het plangebied minimaal blijven (maximaal 5% toename nat- of droogteschade) en dat de huidige bevaarbaarheid voor de Reggezomp gehandhaafd blijft.

Aanpassingen aan infrastructuur zijn beperkt tot zandwegen, fietspaden en wandelpaden. Delen komen te vervallen en nieuwe delen worden toegevoegd. De kruisingen met Rijks-, provinciale en gemeentelijke wegen blijven gehandhaafd. Doorgaande recreatieroutes blijven functioneren. Voor de Enterse Zomp worden zwaaikommen en op-/uitstapplaatsen aangelegd.

Parallel aan het ontwerp is een beplantingsplan opgesteld. Ten gevolge van de herinrichting van de Regge en de overstromingsvlakte wordt een deel van de aanwezige beplanting gekapt. Dit wordt gecompenseerd. Daarnaast wordt de landschappelijke structuur versterkt door de aanleg van beplanting. Het betreft zowel bosschages, lijnbeplanting als individuele bomen. Het grootste deel van het plangebied dat wordt afgegraven zal heringezaaid worden en worden begraaasd door runderen.

Om het beoogde gebruik van het plangebied en omgeving mogelijk te blijven maken, zullen er tenslotte op diverse plekken afrasteringen, vee-roosters en landbouwhekken worden geplaatst. Een groot deel van het plangebied is daarmee toegankelijk voor te struinen. Vanuit recreatief oogpunt wordt er een speelbosje ingericht, een uitzichtpunt, en een picknickplek.

In onderstaande tekst worden de ingrepen per deelgebied kort toegelicht.

Binnen Gait

Ter hoogte van Binnen Gait worden enkele meanders in de Regge gelegd. Hiermee wordt de gekanaliseerde loop van de Regge teruggebracht naar een meanderende loopt, met meer natuurlijke oevers. Een groot deel van het naaldbos, op de linkeroever van de Regge zal worden gekapt om de daaronder liggende kamp beter zichtbaar te maken. Langs de Regge blijven solitaire bomen en enkele bosstukjes gehandhaafd. Bovendien worden enkele heggen, fruitbomen en eiken aangeplant langs de Regge. De huidige loop van de Regge wordt op de plekken waar een meander aangelegd wordt, gedempt. Ter hoogte van de huidige naaldbos worden langs de nieuwe loop van de Regge drie poelen aangelegd. Enkele agrarische percelen langs de Regge worden afgegraven terwijl enkele andere worden opgehoogd tot een hoogte van ca. 9m boven NAP. Een gedetailleerde tekening van de nieuwe inrichting is weergegeven in Bijlage 2.

Enter

Ter hoogte van deelgebied Enter wordt de loop van de Regge aangepast naar een licht meanderende, meer natuurlijke loop. De huidige loop zal worden gedempt. De oevers aan beide zijden van de nieuwe Regge worden afgegraven en krijgen hierbij een nieuw, natuurlijk profiel. Op de westoever wordt van een groot aantal agrarische percelen de bouwvoor afgegraven om de voedselrijke bovenlaag te verwijderen. Op de oostelijke oever van de Regge wordt een nieuw boerenpad (ten zuiden van de Bornerbroekseweg) en zandpad (ten noorden van de Bornerbroekseweg) aangelegd. Net ten zuiden van de Bornerbroekseweg zal een bestaand bosje op de oostelijke oever van de Regge worden gekapt. Op de westelijke oever zal een perceel, gelegen net ten zuiden van de Bornerbroekseweg worden aangeplant met vogelkers en es en als speelbos worden ingericht. De houtwallen en singels aan westzijde van de Regge blijven gehandhaafd en ook verder versterkt. Een gedetailleerde tekening van de nieuwe inrichting is weergegeven in Bijlage 2.

De Keurst

Ter hoogte van De Keurst wordt de huidige gekanaliseerde loop van de Regge aangepast naar een meanderende loop. Hierbij worden de oevers aan beide zijde geherprofileerd naar meer natuurlijke oevers. Het grootste deel van de boomsingel beplanting op beide oevers van de Regge wordt ter hoogte van dit deelgebied gekapt. Enkele natuurlijke glooiingen in het landschap worden gehandhaafd, versterkt en hierop worden enkele solitaire bomen geplant of gehandhaafd. Op de oostelijke oever wordt een zandpad aangelegd dat zal aantakken op een zijweg van de Ypeloweg. Bij in totaal drie percelen zal (deels) de bouwvoor worden afgegraven om zodoende de voedselrijke bovenlaag te verwijderen. Op vier plekken langs het tracé zullen terreinen worden opgehoogd tot een hoogte van ca. 9m boven NAP om natuurlijk of historisch reliëf terug te brengen. In het zuidelijke deel van het deelgebied worden aan de westzijde een rij populieren aangeplant terwijl op de oostzijde van de Regge een rij fruitbomen zal worden aangeplant. In het deelgebied zullen in totaal drie poelen worden aangelegd. Ten zuiden van de Ypeloweg aan de oostzijde van de Regge komt een grote poel met daarin een vlonder. Ten noorden van Ypeloweg, in de hoek tussen de Ypelo- en Keizersweg zal een tweede poel worden aangelegd. Een derde poel komt eveneens aan de westzijde van de Regge, ten noorden van de tweede poel. Een bestaand bosje in de hoek tussen de Ypeloweg en de Keizersweg, net ten noorden van de geplande locatie van de tweede poel blijft gehandhaafd. Bij de kruising van de Regge met de Ypeloweg worden forse bosblokken aangelegd. Een gedetailleerde tekening van de nieuwe inrichting is weergegeven in Bijlage 2.

Exoo

Bij Exoo komt de Exosche Aa bij de Boven Regge en gaan beide riviertjes verder als Midden Regge. Ook ter hoogte van deelgebied Exoo wordt de loop van de Boven Regge aangepast naar een licht meanderende, meer natuurlijke loop. De huidige loop zal worden verlegd/ gedempt. Tot aan de brug in de Wierdense weg worden de oevers aan beide zijden van de Regge afgegraven en krijgen hierbij een nieuwe, natuurlijk profiel. Hierbij zal de begroeiing op de oostoever van de Regge deels worden verwijderd maar zal op het nieuwe talud een nieuwe houtwal of -singel worden aangeplant. Enkele natuurlijke glooiingen in het landschap worden gehandhaafd, versterkt en hierop worden enkele solitaire bomen geplant of gehandhaafd. Ook het bosje op de westoever in de hoek van de Regge waar deze naar het westen afbuigt blijft gehandhaafd. Aan de oostzijde van de Regge wordt een nieuw boerenpad (onderdeel van het 'marskramerpad') aangelegd, dat ter hoogte van de aantakking met de Exosche Aa het riviertje oversteekt en vervolgens aan de zuidzijde van de Midden Regge verder loopt

De loop van de Exosche Aa wordt vanaf de Ypeloschoolweg/ Doorbraak aangepast naar een meanderende loop. Hierbij worden ook de oevers geherprofileerd tot meer natuurlijke oevers. In de hoek waar de Exosche Aa en Boven Regge samen komen wordt een vogelkers- essenbosje aangeplant. Op drie locaties aan weerszijde van de Exosche Aa worden enkele percelen opgehoogd tot een hoogte van ca. 9m boven NAP. Een bosgebiedje ten zuiden van de Exosche Aa, tussen dit riviertje en de Boven Regge blijft gehandhaafd.

Vanaf de burg van de Wierdenseweg over de Regge wordt de kade aan de zuidzijde van de Midden Regge, inclusief begroeiing verwijderd. Net ten westen van de brug wordt een nieuwe houtwal aangeplant. De loop van Regge wordt verlegd met een grote meander die door het eerder heringerichte deel loopt. De huidige loop van Regge blijft open en wordt dus niet gedempt. De begroeiing op de noordoever van de Midden Regge blijft gehandhaafd. Aan de noordzijde komt een zwaairom voor de Enterse zomp. Een perceel ten zuidoosten van de nieuwe meander zal worden opgehoogd tot een hoogte van ca 9meter. Een gedetailleerde tekening van de nieuwe inrichting is weergegeven in Bijlage 2.

Het Leijerweerd

Vanaf de aantakking van de beek Elsgraven in de Midden Regge wordt ook daar alle begroeiing van de zuidoever van de Regge verwijderd. De loop van de Regge wordt aangepast en er worden twee grote meanders aangelegd door het huidig weiland aan de zuidzijde, ten westen van de aantakking van Elsgraven. De oorspronkelijke loop van de Regge blijft hiernaast gehandhaafd. De eerste meander takt weer aan de oude loop ter plaatste van een populierenbosje. Hiervoor zal het populierenbosje voor een deel gekapt worden. Iets ten zuiden van deze nieuwe meanders ligt een oude afgesloten meander. Deze meander zal worden opgeschoond en uitgedund. In het weiland zullen, in de beide meanders terreinhoogtes worden opgeworpen tot een hoogte van ca 9 meter. Aan de noordzijde van de huidige loop van de Regge zal een boerenpad/ wandelpad worden aangelegd (onderdeel van het 'Marskramerpad'). Een gedetailleerde tekening van de nieuwe inrichting is weergegeven in Bijlage 2.

4 HUIDIGE SITUATIE

4.1 Aangetroffen beschermde soorten

4.1.1 Planten

Er zijn geen groeiplaatsen bekend in het projectgebied van beschermde plantensoorten van de Wet natuurbescherming (NDFF, 2017). Op basis van terrein kenmerken en verspreidingsgegevens worden beschermde planten van de Wnb in het projectgebied Regge Enter ook niet verwacht.

Wel komen in het plangebied groeiplaatsen van soorten van de rode lijst en soorten die beschermd waren onder de Flora- en faunawet voor. Het betreft moeraskartelblad, waterdrieblad en een enkele waarneming van beemdkroon en kleine ratelaar. Deze soorten zijn niet beschermd in de Wnb.

4.1.2 Vogels

Broedvogel algemeen

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor uiteenlopende vogelsoorten. De houtwallen en bosjes vormen geschikt biotoop voor soorten als groene specht, grote bonte specht en zangvogels als appelvink, bosuil, gekraagde roodstaart, grauw vliegenvanger. Weilanden en open terreinen vormen potentieel geschikt broedgebied voor weidevogels als Kievit en scholekster. Voor meer kritische weidevogels als grutto en tureluur lijkt het plangebied ongeschikt als gevolg van het intensieve beheer en het ontbreken van plas- dras situaties en voldoende openheid. Langs de Regge kunnen watervogels als kuifeend, wilde eend, meerkoet, rietgors en waterhoen broeden

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Ecochore heeft in 2013 onderzoek uitgevoerd naar vogels met nesten die jaarrond beschermd zijn. Hierbij zijn 7 soorten met jaarrond beschermde nesten in en rond het plangebied aangetroffen. Het betrof boomvalk, buizerd, havik, huismus, ransuil, sperwer, steenuil en ijsvogel (Ecochore, 2013). Van deze soorten zijn twee soorten aangetroffen met een nest binnen het plangebied gebied. Het betreft buizerd en een havik.

In het noordelijk deel van het plangebied is een buizerdnest aangetroffen in het bosgebiedje bij de samenvoeging van de Exosche Aa en de Boven Regge. Het nest bevindt zich in een zomereik. Daarnaast zijn in het bosgebiedje tussen de Wierdensche weg en de Keizersweg twee nesten aangetroffen die vermoedelijk in gebruik zijn/ waren door roofvogels (buiserd/sperwer). In de directe omgeving zijn braakballen en meerdere plukresten aangetroffen. Daarnaast bevindt zich nog een relatief groot nest maar vermoedelijk in gebruik door kraai in een houtsingel aan de Bornerbroekseweg.

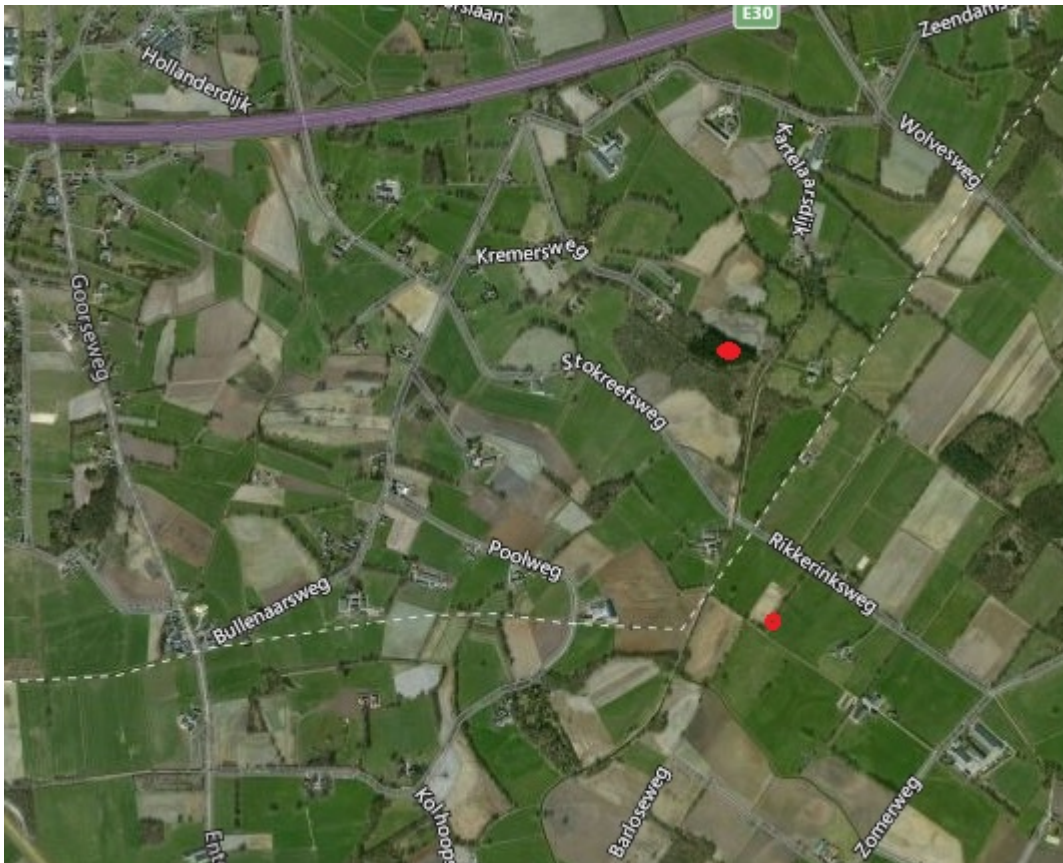
Tijdens het veldbezoek op 10 mei is een roepende boomvalk waargenomen nabij het populierenbosje, ten zuiden van de Reggen ter hoogte van deelgebied 'Het Leijerweerd'. Hier is geen nest aangetroffen maar een aantal bomen hadden al een dichte bladerdak dat aanwezigheid van nesten hierin niet helemaal uitgesloten kan worden.

Afbeelding 2. Aangetroffen jaarrond beschermde horsten (rode stippen) in het noordelijk deel van het plangebied Regge Enter. De bovenste drie nesten zijn met zekerheid roofvogelhorsten.

In het plangebied ten zuiden van de A1 is een tweede territorium van buizerd is aangetroffen in het zuidelijk deel van het plangebied. Het nest bevond zich echter buiten het plangebied gebied (zie afbeelding 3)

Daarnaast is door Ecochore een haviksnest aangetroffen in het naaldbos in het zuidelijk deel van het plangebied, nabij de kruising van de Regge met de Stokreefsweg. In 2017, tijdens het veldbezoek van Arcadis is dit nest nog aanwezig en in gebruik gebleken. Onderstaande afbeeldingen geven de ligging van de aangetroffen nesten weer.

Afbeelding 3. Locatie van het aangetroffen jaarrond beschermde havikshorst (aangetroffen door Ecochore in 2013 en door Arcadis nog steeds aanwezig bevonden in 2017) en een buizerdnest gelegen net buiten het plangebied.

Langs het fietspad langs de Regge vanaf de Stokreefsweg naar het noorden is een steenuilennestkast in een boom opgehangen. Waarnemingen van steenuil is niet uit de directe omgeving bekend. In en rond de kast zijn geen sporen van steenuil aangetroffen.

In het noorden is op het boerenerf bij de brug van de Wierdenscheweg over de Regge een torenvalkkast in een eik aangetroffen. Er zijn geen sporen van bewoning waargenomen.

4.1.3 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Uit het plangebied zijn enkele waarnemingen van steenmarter en een enkele waarneming van waterspitsmuis bekend (NDFF, 2017). Ecochore heeft daarbij waarnemingen en sporen van eekhoorn aangetroffen (Ecochore, 2013). Het plangebied vormt bovendien geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als bosmuis, haas, konijn, mol, veldmuis en vos.

Steenmarter komt vooral voor in en rond bebouwing. Verblijfplaatsen bevinden zich voornamelijk in schuren en gebouwen. De Regge heeft waarschijnlijk een zeer geringe functie in het leefgebied van steenmarters als foerageergebied.

Bosjes en grotere houtwallen in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor eekhoorn. Nesten van eekhoorn zijn bovendien jaarrond beschermd. Ecochore heeft in 2013 onderzoek gedaan naar aanwezigheid van eekhoorn nesten maar hierbij geen nesten aangetroffen (Ecochore, 2013).

Tijdens het veldbezoek van 8 en 10 mei zijn door Arcadis eveneens geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Wel zijn vraatsporen aan sparren- en dennenkegels aangetroffen in het bosgebied tussen de Wierdenscheweg en Keizersweg en in het bosgebied bij de Stokreefsweg. Deze gebieden zijn voor de aanwezigheid van voedsel in de vorm van dennen en sparren en bedekking geschikt leefgebied. Voorkomen van eekhoorn is gezien de aanwezigheid van sporen aangetoond. Er wordt dan ook vanuit gegaan dat verblijfplaatsen in de twee bosgebiedjes aanwezig zijn.

Oevers en moerassige zones vormen geschikt leefgebied voor waterspitsmuis. In 2016 is een dood exemplaar aangetroffen in een poel ten noorden van de Regge ter hoogte van Leijerweerd. Eerder zijn een schedel van de soort in een braakbal aangetroffen bij de brug van de Wierdensweg over de Regge. Ten noorden van de Midden reggen bevinden zich enkele open oude meanders van de Regge. Deze gebiedjes vormen potentieel geschikt leefgebied voor waterspitsmuis. Daarnaast bevindt zich iets verder stroomafwaarts langs de Regge een open gebiedje met daarin vochtige, structuurrijke plas/dras biotoop. Ten oosten van het plangebied bevindt zich geschikt leefgebied voor waterspitsmuis bij de (heringerichte) doorbraak bij Ypelo. Binnen het plangebied en de delen van het plangebied waar werkzaamheden voorzien zijn ontbreekt geschikt leefgebied voor waterspitsmuis door gebrek aan structuurrijke en extensief beheerde oevers.

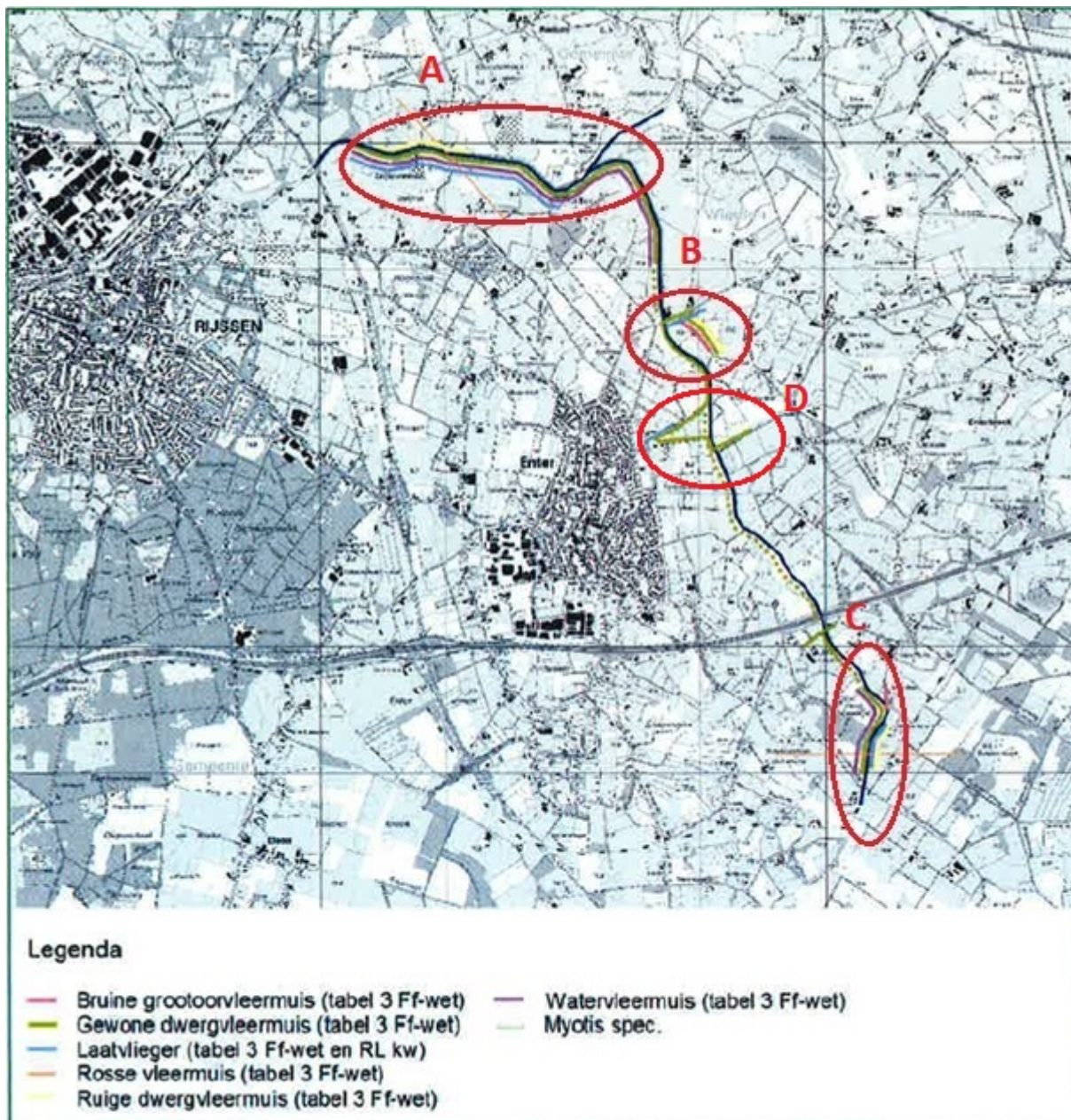
Das is het verspreidingsgebied in Nederland aan het uitbreiden. Ecochore heeft in 2013 door middel van camera vallen de functionaliteit van een potentiële burcht onderzocht maar hierbij geen dieren aangetroffen (Ecochore, 2013). Er zijn geen waarnemingen van das uit het plangebied of de directe omgeving bekend (NDFF, 2017). Het plangebied vormt wel geschikt leefgebied en vestiging van das in het plangebied is in de toekomst waarschijnlijk.

Vleermuizen

De Regge en enkele houtwallen en singels grenzend aan de Regge vormen geschikte vliegroutes voor vleermuizen. Ecochore heeft in 2013 aanvullend onderzoek verricht naar vliegroutes (Ecochore, 2013). Omdat de houdbaarheid van deze onderzoeksgegevens dreigde te verlopen is er in 2016 opnieuw vleermuis onderzoek uitgevoerd om de bevindingen van het onderzoek van Ecochore te onderbouwen. Hierbij zijn de vastgestelde vliegroutes nog functioneel gebleken. De Regge en enkele houtsingels en wallen langs de Regge bleken intensief gebruikt door laatvlieger, watervleermuis, rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis. Grootoorvleermuis is, in tegenstelling tot het onderzoek van Ecochore hierbij niet aangetroffen.

In het gebied zijn verschillende locaties aanwezig die in gebruik zijn als foerageergebied en/ of vliegroute. Het betreft de gebiedsdelen:

- De Regge is in gebruik als foerageergebied voor watervleermuis en gewone dwergvleermuis. Bovendien zijn oevers en de Regge in gebruik als vliegroute voor zowel bovenstaande soorten als voor rosse vleermuis en laatvlieger.
- Zone langs de Leijerweerds Landen in het noorden biedt door de afwisseling een kwalitatief zeer goed foerageergebied. Het gebied is bovendien in gebruik als vliegroute.
- Het Zandpad bij Ypeloweg 4, hierbij vormen de laanbomen langs de Ypeloweg een vliegroute en foerageergebied.
- De omgeving van de schaatsvijver, tussen Enter en de Regge ter hoogte van de Werfstraat vormt foerageergebied van laatvlieger en gewone dwergvleermuis.
- Het bosgebied in het zuidelijk deel van het plangebied bij de kruising met de Stokreefsweg vormt voor verschillende vleermuissoorten geschikt leefgebied. De functionaliteit wordt gevormd door de aanwezige beplanting en afwisseling.

Afbeelding 4. Aangetroffen vleermuisvliegroutes door Ecochore in 2013 (Ecochore, 2013) en in 2016 opnieuw onderzocht en functioneel gebleken door Arcadis.

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen bevinden zich buiten het plangebied of blijven gehandhaafd. In het gebied zijn echter ook verschillende boombewonende vleermuissoorten aangetroffen. Geschikte bomen met holten die kunnen dienen als verblijfplaats zijn in het onderzoek in 2016 binnen het plangebied niet aangetroffen. Vermoedelijk bevinden zich geschikt verblijfplaatsen in de bosjes en erfbeplanting met oudere bomen buiten het plangebied.

4.1.4 Amfibieën & reptielen

Uit het plangebied zijn waarnemingen van algemeen voorkomende amfibieën als bastaard kikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander bekend (NDFF, 2017). Voor deze soorten geldt een vrijstelling (zie paragraaf 2.1.4). Geschikt biotoop voor beschermde amfibieën zoals knoflookpad, heikikker, rugstreeppad en kamsalamander is in het plangebied niet aanwezig. Bovendien ontbreken visvrije voortplantingspoelen en het rondom liggende landschap is te intensief bewerkt om geschikt leefgebied te vormen. Het plangebied ligt buiten de bekende verspreiding van poelkikker.

Ecochore heeft in 2013 bovendien aanvullend onderzoek uitgevoerd naar amfibieën en hierbij geen zwaardere beschermde soorten aangetroffen (Ecochore, 2013). Het plangebied is sindsdien niet wezenlijk veranderd. Voorkomen van andere beschermde amfibieën wordt op basis van het ontbreken van geschikt habitat in het plangebied uitgesloten.

Waarnemingen van reptielen zijn uit het plangebied niet bekend (NDFF, 2017). Delen van het plangebied zijn potentieel geschikt voor hazelworm. De soort is echter niet in het plangebied vastgesteld. Enkele waarnemingen zijn bekend uit het net buiten het plangebied gelegen bosgebiedje bij het Oale Hoes. Het plangebied zelf vormt geen geschikt leefgebied voor hazelworm. Geschikt habitat voor overige in Nederland voorkomende reptielen is in het plangebied niet aanwezig. Voorkomen van beschermde reptielen in het plangebied wordt op basis van het ontbreken van geschikt habitat en de ligging buiten het verspreidingsgebied uitgesloten.

4.1.5 Vissen

In het plangebied zijn baars, snoek, bierpje, kleine modderkruiper, marmergrondel en tiendoornige stekelbaars bekend (NDFF, 2017; Ecochore, 2013). Kleine modderkruiper was voorheen beschermd onder de Flora en faunawet maar is onder de nieuwe Wet natuurbescherming niet langer beschermt.

Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor andere beschermde vissen zoals grote modderkruiper door het ontbreken van verlandende situaties. Voor soorten als beekprik, elrits en beekdonderpad ontbreekt eveneens geschikt leefgebied en bovendien ligt het plangebied buiten het verspreidingsgebied van deze soorten.

Voorkomen van beschermde vissen in het plangebied wordt op basis van habitatongeschiktheid en ligging buiten het verspreidingsgebied van de meeste beschermde soorten uitgesloten.

4.1.6 Insecten en ongewervelden

Er zijn waarnemingen van beschermde insecten en ongewervelden uit het plangebied bekend. De Regge vormt in natuurlijke toestand potentieel geschikt leefgebied voor beekrombout, rivierrombout en bosbeekjuffer. Beide soorten komen in de omgeving van het plangebied niet voor. Bovendien ontbreekt geschikt leefgebied in de vorm van natuurlijke, zandige afkalvende oevers.

In de omgeving van het plangebied zijn kleine ijsvogelvinder en grote weerschijnvinder waargenomen (NDFF, 2017). Zwervende individuen van beide soorten kunnen het plangebied bereiken. Beide soorten zijn soorten van vochtig, gevarieerd loofbos. Dit habitat is in het plangebied niet aanwezig. Andere beschermde dagvlinders komen voornamelijk voor op schrale kruidenrijke graslanden. Dit biotoop is in het plangebied niet aanwezig. Het plangebied zelf vormt daarmee geen geschikt leefgebied voor beschermde vlinders.

4.1.7 Soorten met vrijstellingen

Voor een aantal algemeen voorkomende 'andere nationaal beschermde soorten' geldt in de provincie Overijssel een generieke vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen. Deze soorten zijn weergegeven in paragraaf 2.2.1. Wel dienen in het kader van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) maatregelen te worden getroffen om voldoende zorg in acht te nemen voor aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten. Deze soorten worden in het vervolg van dit rapport niet meegenomen.

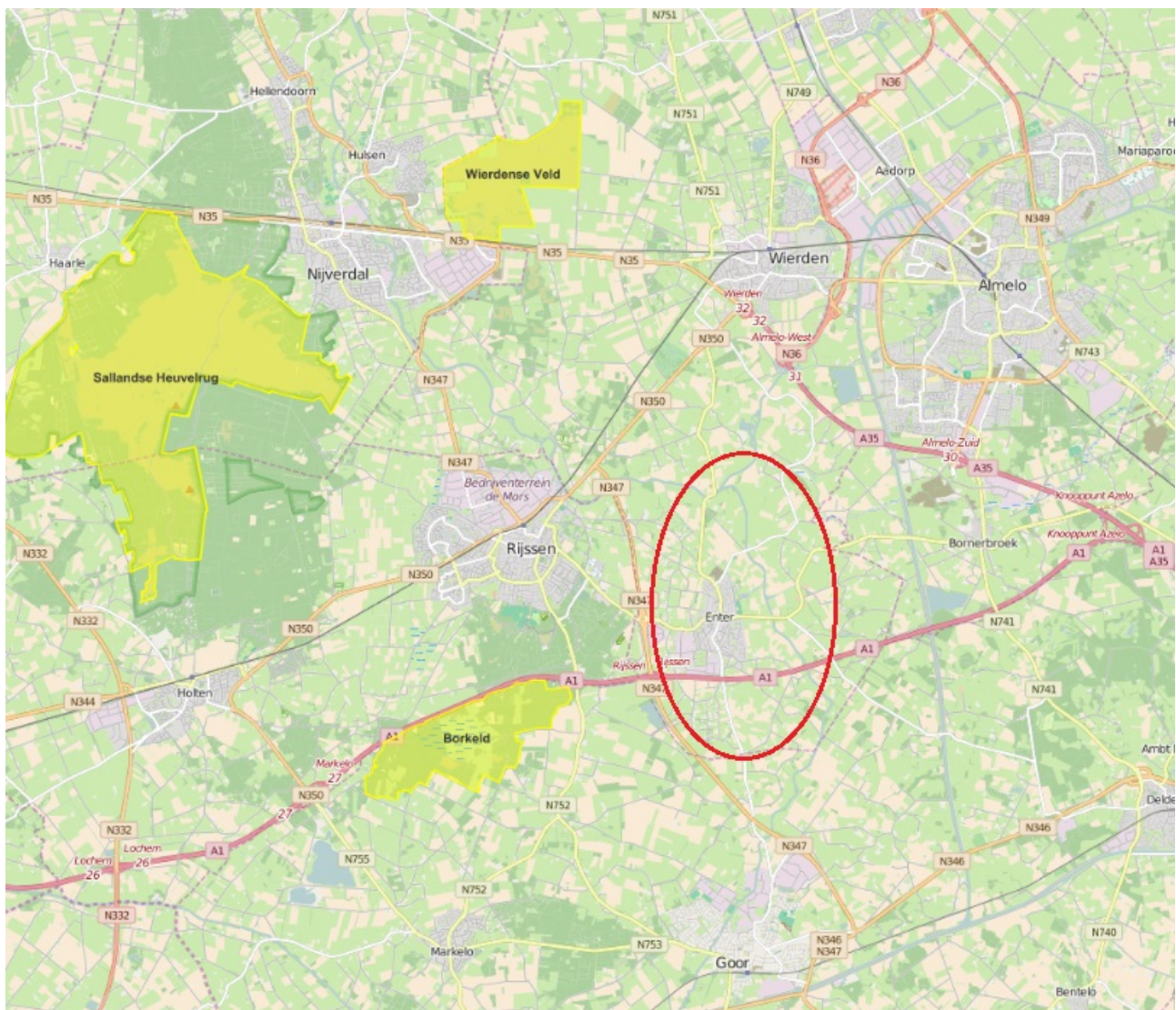
4.1.8 Samenvatting aangetroffen soorten

In onderstaande tabel is voor het plangebied aangegeven welke beschermde soorten hier voorkomen. Algemene soorten of soorten waarvoor een vrijstelling geldt zijn hierbij niet meegenomen.

Soort	Functie van het gebied
Vogels (inclusief jaarrond beschermde nesten)	Leefgebied en voortplanting
Eekhoorn	Leefgebied (mogelijk ook verblijfplaatsen)
Vleermuizen	Foerageergebied en vliegroute

4.2 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden is De Borkeld op circa 5 kilometer afstand. Andere nabij gelegen Natura 2000 gebieden zijn het Wierdense Veld op circa 5,8 kilometer en de Sallandse Heuvelrug op circa 6,5 kilometer.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. In onderstaande afbeelding is het NNN in en rond het plangebied weergegeven.

Afbeelding 5. Ligging van NNN (licht en donkergroene percelen). Duidelijk te zien is dat vrijwel het hele plangebied deel uitmaakt van het NNN.

In dit rapport is de EHS ambitiekaart (Natuurbeheerplankaart 2018) voor de beheertypen als basis genomen. De ambitiekaart geeft weer welke type natuur de provincie voor ogen heeft binnen het NNN. In de ambitiekaart natuurbeheerplan 2018 is het beheertype niet gespecificeerd, maar weergegeven als “nieuw te realiseren natuur” (Provincie Overijssel, 2017). In de overeenkomst voor de inrichting zijn de doelen nader gespecificeerd. De invulling van het plangebied is in overeenstemming met deze doelen.

Indien voor de inrichting maatregelen worden genomen die passen bij de ambitie van de provincie Overijssel voor de verschillende onderdelen van het NNN worden de waarden van de NNN verwezenlijkt of versterkt. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden zijn dan ook niet aan de orde.

5 EFFECT ANALYSE EN BEOORDELING

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Effectbeschrijving

Vogels

Broedvogels algemeen

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Indien werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen kunnen broedende vogels verstoord worden. Nesten kunnen daarbij verloren gaan en individuen kunnen hierbij omkomen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Bij het kappen van het naaldbos in het zuidelijk deel van het plangebied (ten noorden van de kruising Regge/Stokreefsweg gaat een haviksnest verloren. Nesten van havik zijn jaarrond beschermd en mogen niet beschadigd of vernietigd worden. Indien kapwerkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen hierbij eieren verloren gaan en/ of individuen omkomen.

Mogelijk bevindt zich een nest van een boomvalk in het populierenbos in Leijerweerd. Bij de kapwerkzaamheden voor de aanleg van een nieuwe meander kan (indien aanwezig) hier het nest van de boomvalk verloren gaan.

Indien werkzaamheden in het noordelijk deel van het plangebied in het broedseizoen worden uitgevoerd kan het buizerdnest verstoord worden dat in het bosje tussen de Exosche Aa en de Boven Regge ligt. Het bosje zelf blijft gehandhaafd waardoor het nest intact blijft.

Het bosgebiedje tussen de Wierdenseweg en de Keizersweg blijft intact. Effecten op de aanwezige nesten in dit gebiedje treden niet op. De locaties van de steenuilenkast langs het fietspad in het zuiden en de torenvalkkast bij de brug van de Wierdenseweg blijven intact. Aanwezigheid is bovendien niet verwacht, de kasten leken onbewoond. Ook verandert het gebied in de directe omgeving hier niet wezenlijk. Negatieve effecten op beide soorten (indien toch aanwezig) treden niet op.

Er treden geen effecten op vogels op na afronding van de werkzaamheden. Het gebied herstelt na afronding van de werkzaamheden in functionaliteit voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Vleermuizen

Effecten tijdens de uitvoeringsfase

Door de kap van de bomenrijen op de zuidelijke oever van de Midden Regge (ter hoogte van Leijerweerd en Exoo) wordt een belangrijke vliegroute en foerageergebied van watervleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis aangetast. De bomenrij aan de noordzijde van de Regge, evenals de loop van de Regge zelf blijft gehandhaafd waardoor opgaande lijnvormige beplanting intact blijft. Hierdoor is niet op voorhand te stellen dat de functie als vliegroute wezenlijk aangetast wordt. Echter uit het vleermuisonderzoek bleek de huidige beschutting van de Regge een sterke aantrekkingskracht op vleermuizen te hebben. De meeste vleermuizen werden juist in de besloten plekken van de Regge waargenomen. Deze beschutting gaat door de kap deels verloren. Negatieve effecten als gevolg hiervan zijn niet uit te sluiten.

Net ten zuiden van de aantakking van Exosche Aa wordt een groot deel van de vegetatie op de oostoever gekapt. Ook dit deel van de Regge heeft een belangrijke functie als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen. In de huidige tekeningen gaat ook hier de besloten ligging van de Regge verloren en kunnen negatieve effecten als gevolg hiervan op de functionaliteit van vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens de werkzaamheden kunnen vleermuizen bovendien verstoord raken indien de werkzaamheden in de periode worden uitgevoerd dat vleermuizen actief zijn.

De vliegroute over de Regge ten zuiden van de A1 blijft ondanks kapwerkzaamheden voldoende intact door het aanplanten van enkele boomsingels en houtwallen. Negatieve effecten op de functionaliteit als vliegroute

en foerageergebied voor vleermuizen treden hier niet op. Overige vliegroutes, te weten bij de schaatsbaan en bij de Ypeloweg blijven intact, hier vinden geen werkzaamheden plaats die tot aantasting van de vliegroute of foerageergebied kunnen leiden.

Na afronding van de werkzaamheden zal het de Regge en directe omgeving een meer natuurlijk karakter hebben. Door aanplant en kap ontstaat een gevarieerd landschap met veel afwisseling met houtwallen, vochtige hooilanden en poelen met daarin een meanderende Regge met natuurlijke oevers. Dit landschap is dan uitstekend geschikt om functioneel leefgebied te vormen voor de in het gebied aangetroffen vleermuizen waterspitsmuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis. Ook voor andere soorten vleermuizen kan het gebied een belangrijke functie krijgen of behouden zoals ruige dwergvleermuis en bruine grootoorvleermuis. Een toename van de variatie in landschapselementen en een natuurlijker Regge kunnen bovendien in de toekomst zorgen voor een rijker en gevarieerder insecten leven, wat op zijn beurt van groot belang is als voedselbron voor vleermuizen.

Eekhoorn

Bij de kapwerkzaamheden van het naaldbos in het zuidelijk deel van het plangebied (ten noorden van de kruising Regge/ Stokreefsweg gaat leefgebied van eekhoorn verloren. Het is niet uit te sluiten dat hierbij ook verblijfplaatsen verloren gaan.

Na afronding van de werkzaamheden is de functionaliteit van het gebied voor eekhoorn enigszins afgenomen doordat geschikt foerageergebied in de vorm van sparrenbos verdwijnt en niet wordt aangeplant.

Waterspitsmuis

Er bevindt zich geen geschikt biotoop voor waterspitsmuis in gebieden van het plangebied waar werkzaamheden zijn voorzien. Negatieve effecten op waterspitsmuis tijdens de aanlegfase treden niet op.

5.1.2 Effect beoordeling

Tabel 2. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Algemene broedvogels Zie voor soorten paragraaf 4.1.2	X	X			Verstoring en beschadigen nesten en broedsels bij werkzaamheden binnen het broedseizoen.
Vogels met jaarrond beschermde nesten (havik, buizerd +mogelijke boomvalk)	X	X		X	Verstoring en beschadigen nesten en broedsels bij werkzaamheden binnen het broedseizoen. Kappen van nestboom (havik)

Verbodsbepalingen:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding.

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vleermuizen (watervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis)				X	Kappen van bomenrijen langs de Regge; aantasting vliegroute en foerageergebied

Verbodsbepalingen:

Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk te verstoren;

Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;

Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;

Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 3. Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten

Soort	a	b	c	Als gevolg van
-------	---	---	---	----------------

Eekhoorn		(X)		
-----------------	--	-----	--	--

Verbodsbepalingen:
a: opzettelijk te doden of te vangen;
b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen
c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

5.1.3 Mitigerende maatregelen

Onderstaande maatregelen zijn een voorstel en dienen verder uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol. Werk met betrekking tot de periode van uitvoering als volgt:

Algemene maatregelen in het kader van de zorgplicht

- Bij alle werkzaamheden wordt één kant op gewerkt, zodat dieren de werkzaamheden kunnen ontvluchten.
- Het aantal en de breedte van de werkpaden wordt zo beperkt tot de noodzakelijke breedte voor het werkverkeer, om zo min mogelijk planten en (verblijfplaatsen van) dieren aan te tasten.
- Terreindelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden niet betreden. Zo nodig kunnen deze terreindelen afgezet worden met linten.
- Vanuit de algemene zorgplicht wordt tijdens de werkzaamheden door de aannemer continu gelet op aanwezigheid van planten en dieren. Bij het onverwacht aantreffen van beschermde dieren en planten wordt voorkomen dat deze gedood, verwond of onnodig aangetast worden. Indien schade niet kan worden vermeden, wordt een deskundige ecooloog ingeschakeld die de beschermde soorten verplaatst, nesten markeert en/of planten verplant.
- Vang (door middel van een schepnet) en verplaats voorafgaand aan het dempen van de watergang aanwezige amfibieën (door middel van emmers) naar een nabij gelegen watergang/leefgebied in de directe omgeving onder begeleiding van de deskundige op het gebied van amfibieën.
- Bij het dempen van watergangen (inclusief de Regge dient een richting uit gewerkt te worden zodat aanwezige dieren (vissen) kunnen ontkomen.
- Werkzaamheden in watervoerende watergangen en oevers worden zoveel mogelijk in de periode 15 juli tot 1 november uitgevoerd. Een gedragscode die hiervoor gehanteerd kan worden is de gedragscode Unie van Waterschappen. Indien werkzaamheden toch buiten deze periode in watervoerende watergangen en oevers moeten worden uitgevoerd dienen de werkzaamheden specifiek beoordeeld te worden en enkel middels een uitgewerkt werkprotocol en op aanwijzing van een ecooloog uitgevoerd te worden.

Broedvogels

- Voorkom altijd verstoring en schade aan nesten van broedvogels, werk daarvoor buiten het broedseizoen (indicatief: buiten half maart-half juli)¹.
- Werk alleen in het broedseizoen als hierbij met zekerheid geen broedvogels worden gestoord of nesten worden aangetast. Dit kan bewerkstelligd worden door:
 - Het verwijderen van groen buiten het broedseizoen (voor half maart of na half juli) te laten plaatsvinden.
 - De vegetatie op plekken waar werkzaamheden gaan plaatsvinden voor het broedseizoen (vóór half februari) kort te maaien en kort te houden door regelmatig te opnieuw te maaien. Dit geldt zowel voor de graslanden als de watergangen. Hierdoor worden deze ongeschikt voor broedvogels;
 - Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen en zet deze gedurende het broedseizoen voort zonder onderbreking. Hierdoor wordt het plangebied verstoord, waardoor het ongeschikt wordt voor broedvogels om zich tussentijds te vestigen.

¹ Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m 15 juli is dus slechts een indicatie. De periode januari tot begin oktober kan theoretisch door broedvogels nog gebruikt worden als een broedperiode. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

- Indien werkzaamheden in het broedseizoen moeten worden uitgevoerd dient de werklocatie voorafgaand aan de werkzaamheden altijd door een ecooloog op aanwezigheid van broedvogels gecontroleerd en indien mogelijk vrijgegeven te worden
- Indien nesten worden aangetroffen mogen binnen een straal rondom de nesten geen werkzaamheden plaatsvinden. Deze straal hangt af van de verstoringsgevoeligheid van de aangetroffen soort en moet worden bepaald door een ter zake kundige ecooloog. Op deze locaties kunnen de werkzaamheden pas na het broedseizoen worden voortgezet.

Jaarrond beschermde nesten

- Bij werkzaamheden worden nestbomen en een straal van 75 meter daaromheen ontzien (buiserd, havik).
- Indien in de directe omgeving van het buisernest gewerkt dient te worden, worden binnen een straal van 75 meter geen bomen gekapt en geen werkzaamheden binnen het broedseizoen uitgevoerd.

Zoogdieren

Vleermuizen

- Voer de kapwerkzaamheden langs de Regge uit buiten de periode dat vleermuizen actief zijn. Dat wil zeggen uitvoering in de periode tussen november en half maart (rekening houdend met het broedseizoen van vogels).
- Voer de werkzaamheden zo veel mogelijk bij daglicht uit. Dit voorkomt dat vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren.
- Indien 's nachts in de vlieg-actieve periode tussen (1 april en 1 oktober) moet worden gewerkt, scherm dan de lichtbronnen af om uitstraling naar de omgeving te voorkomen. Schakel ze uit wanneer ze niet meer nodig zijn.
- Zorg bij de herinrichting van de Regge voor voldoende beschutting in het noordelijke deel van het plangebied. Dit kan door af en toe stukken begroeiing op de oever te laten staan met enkele open stukken. Zorg ervoor dat deze open stukken niet langer dan circa 50 meter zijn zodat deze overbrugbaar zijn voor vleermuizen en voldoende beslotenheid aanwezig blijft. Hiermee blijft de functionaliteit van het gebied direct na afronding van de werkzaamheden gewaarborgd.

Eekhoorn (onder voorbehoud)

- Let tijdens werkzaamheden altijd op aanwezigheid van nesten in bomen. Bomen met nesten van eekhoorn blijven gespaard en worden niet gekapt, inclusief een zone van 30 meter daaromheen.
- Werkzaamheden in de directe omgeving van leefgebied van eekhoorn (bosgebied bij Stokreefsweg) nesten worden uitgevoerd buiten de gevoelige voortplantingsperiode van eekhoorn (voortplantingsperiode: december tot en met juni)
- Binnen een straal van circa 30 meter van het eekhoorn nest worden geen bomen gekapt.

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natura 2000

5.2.1.1 Effect beschrijving

In de nabije omgeving van het plangebied bevinden zich drie gebieden die zijn aangewezen als Natura-2000 gebied. Het betreft de Borkeld ten westen op circa 4,5 kilometer afstand, het Wierdense veld ten noorden op circa 5,8 kilometer afstand en de Sallandse Heuvelrug in het noordwesten op circa 6,4 kilometer afstand. Andere gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Omdat voor Natura 2000-gebieden geldt dat externe werking van projecten buiten de begrenzing dient te worden beoordeeld moet bij de planvorming met bovengenoemde gebieden rekening worden gehouden.

Aangezien werkzaamheden plaats vinden buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden treden directe effecten (oppervlakte verlies, versnippering) op beschermde waarden van de Natuurbeschermingswet niet op.

Indirecte effecten en externe werking dienen echter ook onderzocht te worden. Verstoring door geluid, licht of silhouetvorming wordt op basis van de afstand tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied (Borkeld op 4,5 kilometer afstand) op voorhand uitgesloten. Ook effecten als gevolg van verdroging en/ of vernatting treden gezien de afstand tot beschermde gebieden niet op.

Tijdens de werkzaamheden leidt het inzetten van grootschalig materieel tot uitstoot van stikstof. Door depositie kan dit kan leiden tot vermesting in stikstofgevoelige natuurgebieden. Uit de Effectenindicator van het ministerie blijken alle drie de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (Borkeld, Sallandse heuvelrug en Wierdense Veld) aangewezen zijn voor stikstofgevoelige habitattypen (Ministrie van EZ, 2017). Om deze reden is een AERIUS-berekening uitgevoerd om effecten als gevolg van de uitstoot van stikstof in de aanlegfase te bepalen.

5.2.1.2 Effectbeoordeling

Met behulp van het verspreidingsmodel AERIUS is de atmosferische depositie van stikstof als gevolg van de aanleg in beeld gebracht. Het betreft hierbij een realistisch scenario waarbij is uitgegaan van gangbaar materieel. In het scenario (AERIUS 2016, model gedraaid op 28 augustus 2016) zorgt het project in de uitvoeringsfase voor een maximale toename in depositie van $< 0.05 \text{ mol N}/(\text{ha} \cdot \text{jaar})$. Het AERIUS- model geeft bij deze depositie geen waarden weer. Bij deposities van $< 0.05 \text{ mol N}/(\text{ha} \cdot \text{jaar})$ is geen melding nodig. Zie bijlage 3 voor de AERIUS- berekening.

Conclusie

Effecten op beschermde waarden van Natura 2000-gebieden als gevolg van de herinrichting van de Regge bij Enter treden niet op.

5.2.2 Natuurnetwerk Nederland

De doelstellingen voor de herinrichting Regge Enter hebben tot doel het herstel en versterking van de wezenlijke kenmerken (beschermde waarden van het NNN). Er treden positieve effecten op de wezenlijke kenmerken op als gevolg van de werkzaamheden in het kader van de realisatie van het NNN in het gebied rond de Regge bij Enter. Negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarde van het NNN treden niet op.

6 HOUTOPSTANDEN

Dit hoofdstuk richt zich op alle bossen en houtopstanden groter dan 10 are (1.000 m²) of, in geval van rijbeplantingen, meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen binnen het plangebied. Hieruit komen de volgende houtopstanden naar voren als relevant:

- Het bosgebied ten noorden van de Stokreefsweg
- Het bosgebied ten westen van de Regge net boven de kruising met de snelweg A1
- De oeverbeplanting langs de Regge vanaf de aantakking van de Twickelervaart richting noorden.

Deze houtopstanden worden deels gekapt en gaan hiermee dus deels verloren. Vanuit de Wnb geldt hiervoor een compensatie verplichting. In de nieuwe inrichting wordt de hoeveel gekapte bomen binnen het plangebied gecompenseerd (Arcadis, 2017). Bovenstaande kapopgave dient vooraf gemeld te worden bij de Provincie Overijssel.

7 CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN

7.1 Soortbescherming

- Bij het kappen van het naaldbos ten noorden van de kruising Regge en Stokreefsweg gaat een havikshorst verloren. Nesten van havik zijn jaarrond beschermd en mogen niet zomaar gekapt worden. Voor het kappen van de nestboom dient een ontheffing te worden aangevraagd van de Wnb.
- Bij kap van het naaldbos bij de Stokreefsweg gaat leefgebied van eekhoorn verloren. Verblijfplaatsen van eekhoorn zijn jaarrond beschermd en mogen niet zonder meer gekapt worden. Voor het kappen van bomen met verblijfplaatsen van eekhoorn dient een ontheffing te worden aangevraagd van de Wnb.
- Bij het kappen van bomenrijen op de oevers van de Regge langs de Midden Reggen en ten zuiden van de aantakking met de Exoosche Aa gaat een essentiële vliegroute en foerageergebied van watervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis verloren. Negatieve effecten hiervan zijn niet op voorhand uit te sluiten.
 - Door de inrichting aan te passen en gebruik te maken van stapstenen om de beslotenheid van de Regge op sommige delen intact te laten kunnen negatieve effecten worden voorkomen.

7.2 Gebiedsbescherming

Er treden geen effecten op beschermde gebieden op. Een vergunning in het kader van de Wnb voor de herinrichting Regge Enter is niet aan de orde.

7.3 Houtopstanden

De te kappen houtopstanden worden conform de wettelijke verplichting gecompenseerd binnen het plangebied. Hiermee wordt aan de wettelijke eisen vanuit de Wnb inzake Houtopstanden voldaan. Wel dient bij de Provincie Overijssel een melding van de relevante houtopstanden te worden ingediend.

7.4 NNN

Negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarde van het NNN treden niet op. De plannen geven invulling aan de provinciale doelen in het kader van het NNN. Aanvullende maatregelen of compensatie in het kader van het NNN zijn niet aan de orde.

8 BIBLIOGRAFIE

ARCADIS. (2010). *Van Binnen Gait tot Zuna; Inrichtingsplan voor de Regge tussen Goor en Nijverdal*. Dienst Landelijk Gebied, namens de landinrichtingscommissies Rijssen en Enter.

Arcadis. (2017). *Notitie compensatie beplanting Reggedal Enter*.

Ecochore. (2012). *Uitgebreide quickscan natuuronderzoek Reggedal 2012*. Ecochore natuurtechniek rapport nr 1237def.

Ecochore. (2013). *Addendum: Aanvullend natuuronderzoek Reggedal*. Ecochore natuurtechniek.

Ministerie LNV. (2009). *Leidraad bepaling significantie; Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet*. Ministerie LNV.

Ministrie van EZ. (2017). *Effectenindicator*. Opgehaald van [synbiosys.alterra.nl](https://www.synbiosys.alterra.nl):
<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

NDFF. (2017). Nationale Database Flora en Fauna.

Provincie Overijssel. (2017). *natuurbeheerplan 2018*. Opgehaald van [atlasvanoverijssel](http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1):
http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1

BIJLAGE 1 – RELEVANTE ARTIKELEN WET NATUURBESCHERMING

HOOFDSTUK 1

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

HOOFDSTUK 3

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herinstructie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- 2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - d. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - e. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - f. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - g. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - h. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - i. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - j. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - k. in het algemeen belang.

Artikel 3.31

- 1. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:
 - a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - c. een bestendig gebruik, of
 - d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

BIJLAGE A BESCHERMDE SOORTEN ART. 3.5

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Zoogdieren (overig)			
Bever	x		
Hamster	x	x	
Hazelmuis	x		
Lynx	x		
Noordse woelmuis	x		
Otter	x	x	
Wilde kat	x		
Zoogdieren (vleermuizen)			
Baardvleermuis	x	x	
Bechstein's vleermuis	x	x	
Bosvleermuis	x	x	
Brandt's vleermuis	x	x	
Dwergvleermuis	x		
Franjestaart	x	x	
Grijze grootoorvleermuis	x	x	
Grootoorvleermuis	x	x	
Grote hoefijzerneus	x	x	
Grote rosse vleermuis	x	x	
Ingekorven vleermuis	x	x	
Kleine dwergvleermuis	x		
Kleine hoefijzerneus	x	x	
Laatvlieger	x	x	
Meervleermuis	x	x	
Mopsvleermuis	x	x	
Noordse vleermuis	x	x	
Rosse vleermuis	x	x	
Ruige dwergvleermuis	x	x	
Tweekleurige vleermuis	x	x	
Vale vleermuis	x	x	
Watervleermuis	x	x	
Zoogdieren (marien)			
Bruinvis	x	x	

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Bultrug		x	x
Dwergpotvis		x	
Gestreepte dolfin		x	
Gewone dolfin	x	x	
Gewone spitsdolfijn		x	
Gewone vinvis		x	x
Griend		x	
Grijze dolfin		x	
Kleine zwaardwalvis		x	
Narwal		x	
Noordse vinvis			x
Orka		x	
Potvis			x
Tuimelaar	x	x	
Walrus		x	
Witflankdolfijn	x	x	
Witsnuitdolfijn	x	x	
Amfibieën			
Boomkikker	x	x	
Geelbuikvuurpad	x	x	
Heikikker	x	x	
Kamsalamander	x	x	
Knoflookpad	x	x	
Poelkikker	x		
Rugstreeppad	x	x	
Vroedmeesterpad	x	x	
Vuursalamander	x		
Reptielen			
Gladde slang	x	x	
Muurhagedis	x	x	
Zandhagedis	x	x	
Reptielen (schildpadden)			
Dikkopschildpad	x	x	x

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Kemp's zeeschildpad	x	x	x
Lederschildpad	x	x	x
Soepschildpad	x	x	x
Vissen			
Houting	x		
Steur	x	x	
Vlinders			
Apollovlinder		x	
Boszandoog		x	
Donker pimpernelblauwtje	x	x	
Grote vuurvinder	x	x	
Moerasparelmoervlinder		x	
Pimpernelblauwtje	x		
Teunisbloempijlstaart		x	
Tijmblauwtje	x	x	
Zilverstreephooibeestje	x	x	
Libellen en waterjuffers			
Bronslibel	x	x	
Gaffellibel		x	
Gevlekte witsnuitlibel	x	x	
Groene glazenmaker	x	x	
Mercurwaterjuffer		x	
Noordse winterjuffer	x	x	
Oostelijke witsnuitlibel	x	x	

	Habitatrichtlijn, Bijlage IV	Conventie van Bern, Annex I, II	Conventie van Bonn, Annex I
Rivierrombout	x	x	
Sierlijke witsnuitlibel	x	x	
Kevers			
Brede geelrandwaterroofkever	x	x	
Gestreepte waterroofkever	x	x	
Heldenbok	x		
Juchtleerkever	x	x	
Vermiljoenkever	x	x	
Insecten (overig)			
Oeveraas		x	
Mollusken			
Bataafse stroommossel	x		
Platte schijfhoren	x		
Planten			
Drijvende waterweegbree	x	x	
Geel schorpioenmos		x	
Groenknolorchis	x	x	
Kleine vlotvaren		x	
Kruipend moerasscherm	x	x	
Liggende raket		x	
Tonghaarmuts		x	
Zomerschroeforchis	x	x	

BIJLAGE B BESCHERMDE SOORTEN ART 3.10

Art. 3.10 Wnb		
Zoogdieren (overig)		
Aardmuis		
Boommarter		
Bosmuis		
Bunzing		
Damhert		
Das		
Dwergmuis		
Dwergspitsmuis		
Edelhert		
Eekhoorn		
Egel		
Eikelmuis		
Gewone bosspitsmuis		
Grote bosmuis		
Haas		
Hermelijn		
Huisspitsmuis		
Konijn		
Molmuis		
Ondergrondse woelmuis		
Ree		
Rosse woelmuis		
Steenmarter		
Tweekleurige bosspitsmuis		
Veldmuis		
Veldspitsmuis		
Vos		
Waterspitsmuis		
Wezel		
Wild zwijn		
Woelrat		
Zoogdieren (marien)		
Gewone zeehond		
Grijze zeehond		
Amfibieën		
Alpenwatersalamander		
Bruine kikker		
Gewone pad		
Kleine watersalamander		
Meerkikker		
Middelste groene kikker		
Vinpootsalamander		
Vuursalamander		
Reptielen		
Adder		
Hazelworm		
Levendbarende hagedis		
Ringslang		
Vissen		
Beekdonderpad		
Beekprik		
Elrits		
Europese rivierkreeft		
Gestippelde alver		
Grote modderkruiper		
Kwabaal		
Vlinders		
Aardbeivlinder		
Bosparemoervlinder		
Bruin dikkopje		
Bruine eikenpage		
Donker pimpernelblauwtje ¹⁾		
Duinparemoervlinder		
Gentiaanblauwtje		
Grote paremoervlinder		
Grote vos		
Grote vuurvlinder ¹⁾		
Grote weerschijnvlinder		
Iepenpage		
Kleine heivlinder		
Kleine ijsvogelvlinder		
Kommavlinder		
Pimpernelblauwtje ¹⁾		
Sleedoorpage		
Spiegeldikkopje		
Veenbesblauwtje		
Veenbesparemoervlinder		
Veenhooibeestje		
Veldparemoervlinder		
Zilveren maan		
Libellen en waterjuffers		
Beekrombout		
Bosbeekjuffer		
Donkere waterjuffer		
Gevlekte glanslibel		
Gewone bronlibel		
Hoogveenglanslibel		
Kempense heidelibel		
Speerwaterjuffer		
Kevers		
Vliegend hert		
Planten		
Akkerboterbloem		
Akkerdoornzaad		
Akkerogentroost		
Beklierde ogentroost		
Berggamander		
Bergnachtorchis		
Blaasvaren		
Blauw guichelheil		
Bokkenorchis		
Bosboterbloem		
Bosdravik		
Brave hendrik		
Brede wolfsmelk		
Breed wollegras		
Bruinrode wespenorchis		
Dennenorchis		
Dreps		
Echte gamander		
Franjgentiaan		
Geelgroene wespenorchis		
Geplooid vrouwenmantel		
Getande veldsla		
Gevlekt zonneroosje		
Glad biggenkruid		
Gladde zegge		
Groene nachtorchis		
Groensteel		
Groot spiegelklokje		
Grote bosaardbei		
Grote leeuwenklauw		
Honingorchis		
Kalkboterbloem		
Kalketrip		
Karthuiseranjier		
Karwijselie		
Kleine ereprijs		
Kleine schorseneer		
Kleine wolfsmelk		
Kluwenklokje		
Knollathyrus		
Knolspirea		
Korensla		
Kranskarwij		
Kruiptijm		
Lange zonnedaauw		

Liggende ereprijs

Moerasgamander

Muurbloem

Naakte lathyrus

Naaldenkervel

Pijlscheefkalk

Roggelelie

Rood peperboompje

Rozenkransje

Ruw pazelzaad

Scherpkruid

Schubvaren

Schubzegge

Smalle raai

Spits havikskruid

Steenbraam

Stijve wolfsmelk

Stofzaad

Tengere distel

Tengere veldmuur

Trosgamander

Veenbloembies

Vliegenorchis

Vroege ereprijs

Wilde averuit

Wilde ridderspoor

Wilde weit

Wolfskers

Zandwolfsmelk

Zinkviooltje

Zweedse kornoelje

¹⁾Deze soorten staan ten onrechte op de bijlage bij de wet. Ze staan namelijk ook genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en/of ook op bijlage II van de Conventie van Bern. Daarom zijn dit soorten zoals bedoeld in Wnb art. 3.5

BIJLAGE 2 DEFINITIEF ONTWERP- TEKENINGEN HERINRICHTING REGGE ENTER

Deze tekeningen zijn als losse bijlage opgenomen bij het bestemmingsplan en toelichting.

BIJLAGE 3 AERIUS BEREKENING AANLEGFASE

AERIUS berekening is als bijlage bij dit rapport gevoegd.

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor haar omgeving. Tot de omgeving behoren zowel Natura 2000-gebieden als beschermde natuurmonumenten. Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Waterschap Vechtstromen	Kooikersweg 1 , 7609 PZ Almelo

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Regge Enter	S2k6qfq7hnu1
Datum berekening	Rekenjaar
19 september 2016, 15:13	2016
Tijdelijk project, startjaar	Duur in jaren
2016	1

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	11.235,00 kg/j
NH ₃	-

Depositie

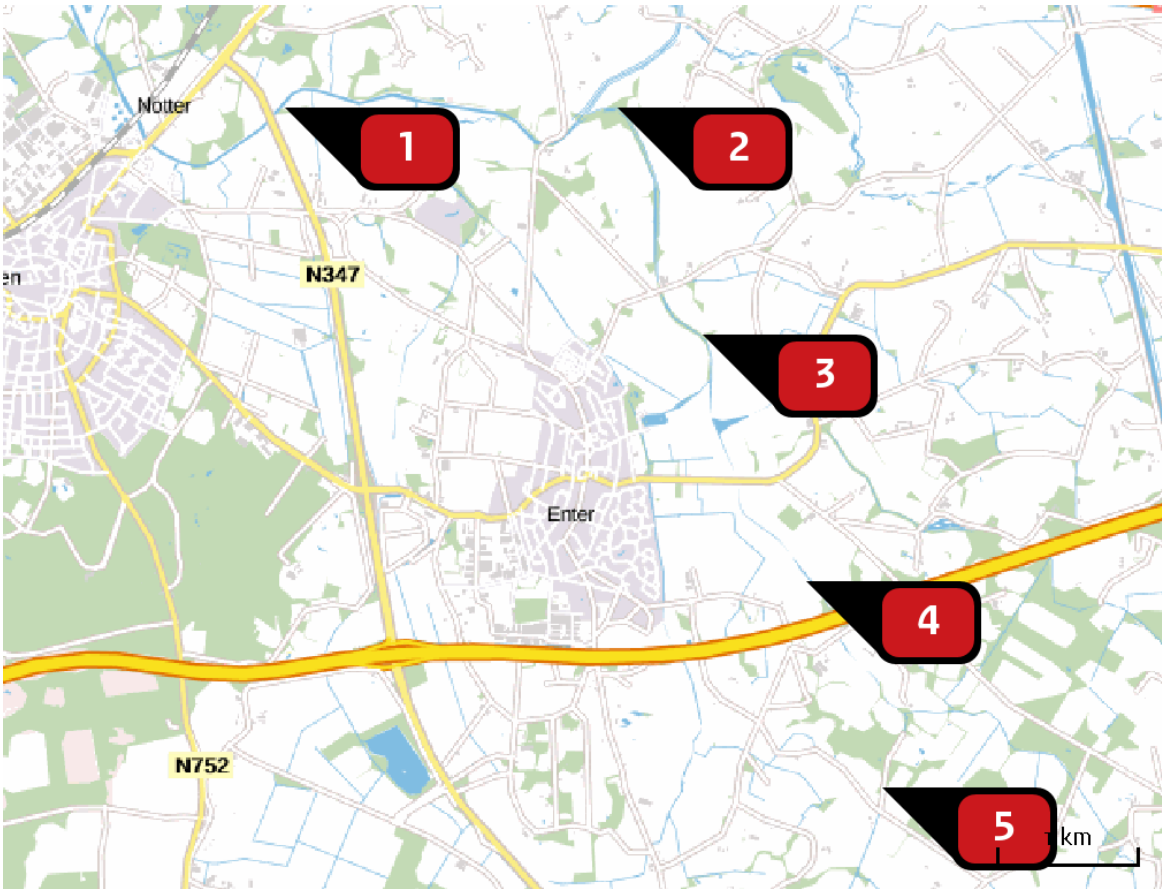
Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
-	-
Situatie 1	
-	

Toelichting

stikstofdepositie als gevolg inzet materieel

Locatie
Situatie 1

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam
Locatie (X,Y)
NOx

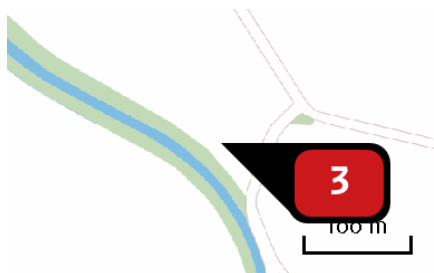
Bron 1
234058, 481890
2.247,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreading (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Regge Enter Werkzaamheden		4,0	4,0	0,0	NOx	2.247,00 kg/j

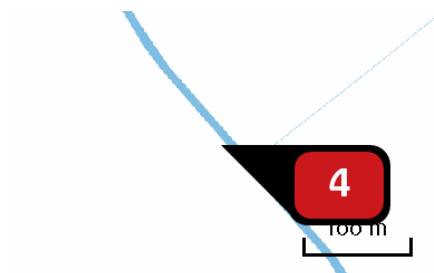
Naam **Bron 2**
Locatie (X,Y) **236430, 481896**
NOx **2.247,00 kg/j**

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Regge Enter Werzaamheden		4,0	4,0	0,0	NOx	2.247,00 kg/j

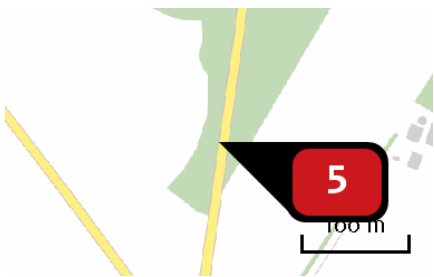
Naam **Bron 3**
Locatie (X,Y) **237041, 480277**
NOx **2.247,00 kg/j**

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Regge Enter Werzaamheden		4,0	4,0	0,0	NOx	2.247,00 kg/j

Naam **Bron 4**
Locatie (X,Y) **237777, 478526**
NOx **2.247,00 kg/j**

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Regge Enter Werzaamheden		4,0	4,0	0,0	NOx	2.247,00 kg/j

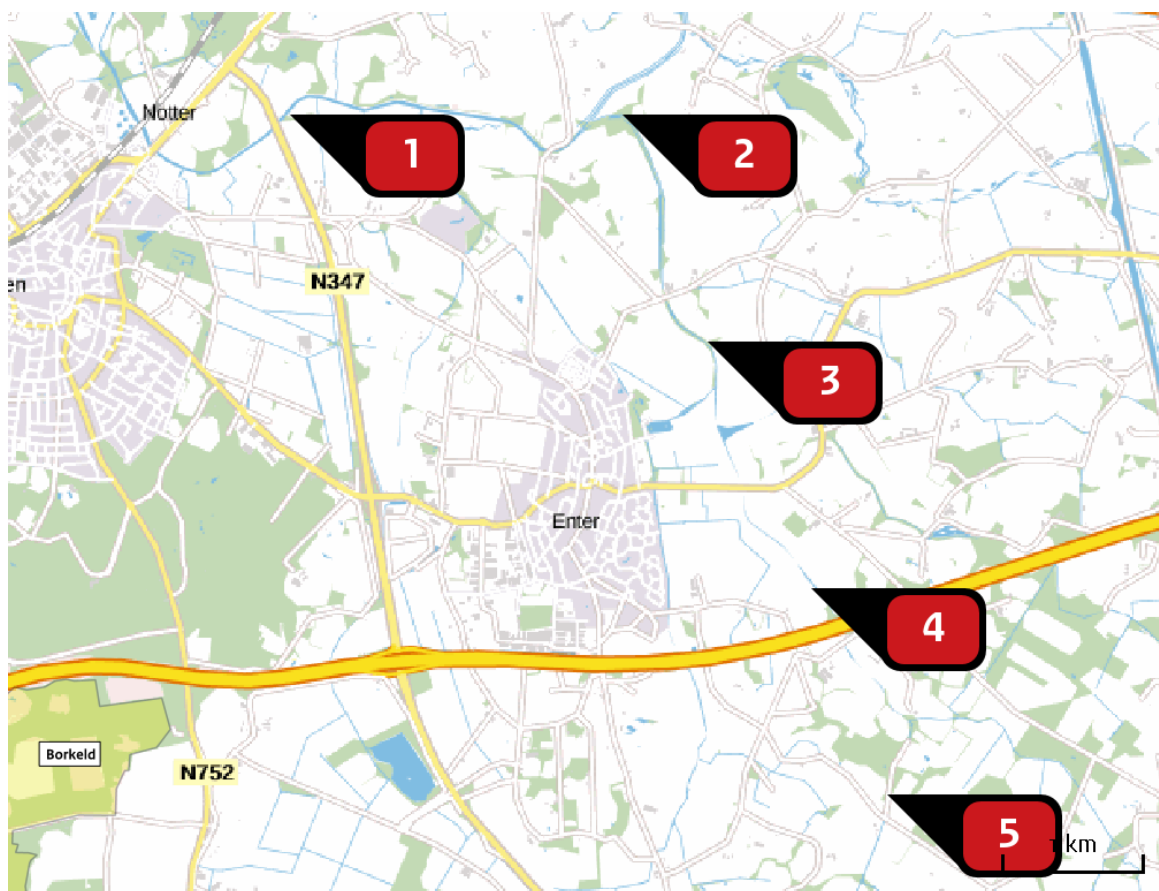

Naam
Locatie (X,Y)
NOx

Bron 5
238312, 477055
2.247,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Regge Enter Werkzaamheden		4,0	4,0	0,0	NOx	2.247,00 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015.1_20160908_509b1173d7

Database versie 2015.1_20160514_90ad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>